

VJEŽBA – GLASOVNE PROMJENE

Otvori bilježnicu, upiši broj te naziv glasovne promjene.

Poslije provjeri rješenje na idućoj stranici.

Pitaj profesora ako ti bilo što nije jasno.

A) U sljedećim primjerima prepoznaj glasovnu promjenu:

1. grijeh – grijesi
2. cvijet – cvjetovi
3. gran(a) + je > granje
4. vojnik – vojnici
5. od+dijeliti > oddijeliti > odijeliti
6. vojnik – vojniče
7. iz+ pisati > ispisati
8. spasilac – spasioca
9. lonac – loncu
10. trbuš + čić > trbušćić
11. iz + curiti > izcuriti > iscuriti
12. Črnomerec – Črnomerku
13. kad/kada
14. bez+značajan > bezznačajan > beznačajan
15. s+bogob > zbogom
16. izrad(iti) + jen > izrađen
17. dio – dijelovi
18. ograd(iti) + jen > ograđen
19. dlaka – dlaci
20. čovjek – čovječe
21. Bog – Bože
22. vjetar – vjetra
23. andeo – andela
24. iz + praviti > ispraviti
25. Zagreb + čanin > Zagrepčanin
26. paz(iti) + ljjiv > pažljiv
27. svat + ba > svadba
28. bojaz(an) + ljjiv > bojažljiv
29. oblak - oblaci
30. glas + ba > glazba
31. duh - duše
32. pros(iti) + nja > prošnja
33. uč(iti) + - benik > učbenik > udžbenik
34. obran(a) + beni > obrambeni
35. pod + hodnik > pothodnik

B) U sljedećim primjerima prepoznaj **dvije** glasovne promjene:

1. vrabac – vrapca
2. Gubec - Gupca
3. momak - momci
4. list + je > lisće > lišće
5. iz + sušiti > issušiti > isušiti
6. iz + čitati > isčitati > iščitati
7. mladost + ju > mladosću > mlađošću

C) Pokušaj prepoznati **tri** glasovne promjene:

šest + deset > šestdeset > šesdeset > šesdeset > šezdeset

GLASOVNE PROMJENE - SAŽETAK

SIBILARIZACIJA:

k, g, h + i > c, z, s
*ruka – ruci
 noge – nozi
 duh – dusi*

PALATALIZACIJA:

k, g, h, c + e, i, a > č, ž, š.
*junak – junače, vrag – vraže,
 duh – duše, mjesec – mjesec*

JOTACIJA:

nepalatal + j > palatal
*cvijet + je > cvijeće
 glad + ju > glađu*

ZAMJENA ije/je/e/i

(dijete – djeteta)
 (htjela – htio)

ZAMJENA L – O:

(ronilac – ronioca)

NEPOSTOJANO a: SaS > SS

(konac – koncem)...
 *S = suglasnik

NEPOSTOJANO e: SeS > SS

(Čakovec – Čakovca)
 *S = suglasnik

NAVEZAK:

neobvezni samoglasnik:
*dobrog/dobroga,
 tvom/tvome/tvomu, kad/kada,
 tad/tada.*

GUBLJENJE SUGLASNIKA:

SS > S
 (bez + zvučan > bezvučan > bezvučan)

JEDNAČENJE SUGLASNIKA PO MJESTU TVORBE

s > š   z > ž   h > š   n > m

ispred palatala

ispred b/p

*nositi > nosnja > nošnja ;
 paziti + ljjiv > pazljiv > pažljiv
 trbuš + čić > trbušćić*

n + b > m.
*stan + beni > stambeni,
 prehran(a) + beni > prehrambeni*

JEDNAČENJE SUGLASNIKA PO ZVUČNOSTI

ZV + BZV > BZV+BZV ;
 kad+kad > kadkad > katkad
 BZV + ZV > ZV+ZV
 glas + ba > glasba > glazba

zvučni	b	d	g	dž	đ	ž	z	-	-
bezučni	p	t	k	č	ć	š	s	f	h

RJEŠENJA:

1. sibilarizacija
2. zamjena ije-je
3. jotacija
4. sibilarizacija
5. gubljenje suglasnika
6. palatalizacija
7. jednačenje suglasnika po zvučnosti
8. zamjena L- O
9. nepostojano a
10. jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe
11. jednačenje suglasnika po zvučnosti
12. nepostojano e
13. navezak
14. gubljenje suglasnika
15. jednačenje suglasnika po zvučnosti
16. jotacija
17. zamjena i – ije
18. jotacija
19. sibilarizacija
20. palatalizacija
21. palatalizacija
22. nepostojano a
23. zamjena L – O
24. jednačenje suglasnika po zvučnosti
25. jednačenje suglasnika po zvučnosti
26. jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe
27. jednačenje suglasnika po zvučnosti
28. jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe
29. sibilarizacija
30. jednačenje suglasnika po zvučnosti
31. palatalizacija
32. jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe
33. jednačenje suglasnika po zvučnosti
34. jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe
35. jednačenje suglasnika po zvučnosti

B)

1. nepostojano a, jednačenje suglasnika po zvučnosti
2. nepostojano e, jednačenje suglasnika po zvučnosti
3. nepostojano a, sibilaricacija
4. jotacija, jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe
5. jednačenje suglasnika po zvučnosti, gubljenje suglasnika
6. jednačenje suglasnika po zvučnosti, jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe
7. jotacija, jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe

C) jednačenje suglasnika po zvučnosti, gubljenje suglasnika, jednačenje suglasnika po zvučnosti